

NAPREJ

Glasilno jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljalstvo v Ljubljani, Franciškaška ulica št. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina: po pošti s dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četr let K 10.50, za mesec K 3.50. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Iskrati: Knostopna peti vrstica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglasi in poslane vrstica po 60 v; večkratne objave po dogovoru primereu popust.

Reklamacije za list so poštuine proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Jugoslov. socialdem. stranka za nedeljo, dne 1. decembra ljudske shode

z dnevnem redom:

Jugoslovanska država in delavstvo.

Shodi se vrše v naslednjih krajih:

Jesenice: ob 10. dopoldne pri »Jelenu«, poroča sodrug P r e p e l u h;

Trbovlje: ob 3. popoldne na vrtu »Delavskega doma«, poroča sodrug P e t e j a n;

Škofja Loka: ob 9. dopoldne v pivovarni pri »Prajarcu«, poroča sodrug K o c m u r;

Črna: ob 12. opoldne v dvorani gosp. Krulca, poroča sodrug T o k a n;

Litija: ob 3. popoldne v gostilni pri »Pošti«, poroča sodrug M. Č o b a l;

Zidanost: ob 3. popoldne v restavraciji pri »Moserju«, poročata sodr. M a l o v r h in dr. L e m e ž;

Laški trg: ob 9. dopoldne, poroča s. dr. L e m e ž;

Črešnjevec: uro in kraj se določi, poroča sodrug dr. K o r u n.

Naslednjo nedeljo, dne 8. decembra, se bodo vršili shodi v teh-le krajih: Št. Vidu pri Ljubljani, v Novem mestu, Radečah, Vrhovem, Brežicah, Rajhenburgu, Ptuju, Ormožu, Ljutomeru in Vevčah. Sodruga zaupnike iz teh krajev prosimo, da nam sporoče gostilne in uro, kje in kdaj naj se shodi vrše.

Dunajska rdeča garda.

Kakšne grozanske storije so nam kvasili prerazlični mesečanski časopisi o boljševikih in njih rdečih gardah! Razkričali so jih za največje lumpe, razbojnice in tatove in vrag vedi kaj še vse. In vendar so to najidealnejši ljudje, polni čuta in svobode, so ljudje, ki hočejo za tretji vse predpravice kapitalistov in veleposestnikov ter ustvariti delovnemu ljudstvu čim najpravičnejše življenje.

Kakor na Ruskem tako so se tudi v mladi nemški socialni republiki prostovoljno javili tisoči in tisoči navdušenih. Svobodo ljubečih delavcev za v rdečo gardo.

LISTEK.

Nekaj iz domače zgodovine.

(Dalje.)

Ti trije razlogi nam sami razložijo, zakaj so si postavili tak načrt. Cesarju so zaupali, zato hočejo, da jim vlada še dalje. Davke bi sami pobirali zaradi tega, ker so bili prepričani, da vseh davkov ni naložil cesar in da torej plemstvo, ki jih pobira, tudi ne odrajtuje vsega na pristojno mesto. V slučaju sile bi se sami branili. Ob turskih napadih se gospoda ponavadi ni brigala za kmete, temveč le za sebe. Sedaj pa so kmetje sklenili, da se bodo sami branili tuje sile in se v ta namen tudi primerno pripravili. Hoteli so se tudi sami upravljati, to se pravi, da ne bodo več pokorni plemenitašem in zemljiškim gospodom. Prepire med seboj hočejo sami reševati. Kratko rečeno: Zemljiška gospoda, ki ne dela ničesar, slabo gospodarji in prizadeva krivico, naj se odpravi. Ostane naj na cesar in kmet, t. j. ljudstvo, ki dela, trpi in se trudi. Cesarjev namestnik v tej novi državi, oziroma predstavnik ljudstva naj bo Matija Gubec. On naj bi bil cesar te slovanske kmečke države.

Tako državo so torej hoteli ustanoviti slovenski in hrvaški kmetje. Seveda je bil njih načrt neizpeljiv. Jasno pa je eno: kmetje so dobro vedeli, kje tiči vzrok njih bede in njihove popolne brezpravnosti. Ta vzrok je bila odvisnost od zemljiške gospode. To so čutili. Zakaj vedeti

To so pogumni borci Svobode, borci, ki so pripravljani s svojim življenjem braniti novo socialistično domačijo napram vsem reakcionarnim rovarjem.

Pretekli četrtek se je na Dunaju vršilo prvo glavno zborovanje rdeče garde. Poveljnik Josef Frey je pozdravil sodr. Friderika Adlerja, ki je prišel kot gost, in je predlagal, naj moža, katerega je tudi ruska sovjetska vlada imenovala za častnega predsednika ruskih rdečih gard, izvolijo za častnega prezidenta dunajske rdeče garde. V veliki dvorani številno zbrani rdeči gardisti so sprejeli predlog z viharnim navdušenjem. Adler se je zahvalil za izkazano mu čast in govoril nato o perečem vprašanju ljudskega oboroženja. Danes potrebujemo silnih bojevnikov, ki so že pred vojno razširjali misel socializma in revolucije, ne pa takšnih, ki se štujijo med naše vrste sedaj, ko prihaja revolucija v modo. Vsak, ki je čistega srca, nam je dobrodošel, ali nobenega opravka nečemo imeti z republikanskimi dobičkarji, ki niso nič manj škodljivi kot vojni dobičkarji.

Kakor je bila med vojno številna truma brezsrčnih oderuhov noč in dan na delu za kopičenje svojega bogastva na škodo skupnosti, tako se tudi med sedanjo revolucijo dvigajo sebičneži, ki hočejo z ropanjem in plenjenjem pomnožiti svoje zaklade. To so največji sovražniki mlade Svobode, ne pa tisti nemanjši, ki so morda pobrali kakšno mrvo, in so jih potem razkričali za bande, »boljševike«. Nadalje je rekel, da sta rdeči gardi predvsem potrebni dve stvari, ako hoče svojo nalogo pošteno izvršiti, namreč: potrpežljivost in disciplina. Potrpežljivost, t. j., ne smemo verovati, da smo s sedanjo formacijo zavarovani zoper vse nevarnosti protirevolucije, ampak da potrebujemo nekoliko mesecev resnega dela, za ustvaritev dobre proletarske brambe. Disciplina, ta gnusna beseda, ne pomenja sedaj hlapčevske pokornosti pred tujimi voditelji, za tuje cilje, temveč delitev in organizacijo dela na podlagi solidarnosti. Delo rdeče garde bo le tedaj uspešno, če bo njen pogled v službi proletarskega razrednega boja usmerjen na celoto.

Adlerjevemu govoru je sledila dve uri trajajoča debata. Proti predlogu, naj se 21. listopad, ko se je sodrug Adler prvič prikazal med rdečo gardo, proglašajo za praznik rdeče garde, je z vso odločnostjo nastopil Adler sam, rekoč, da je sovražnik slehernega osebnega kulta.

Št. 450.

Razglas.

Nasproti deputaciji zaupnikov premogovnih delavcev iz območja SHS dne 26. novembra 1918 je zavzelo poverjenišvo za javna dela dobrohotno stališče, ki ga je preciziralo v sledečih točkah,

so, da je ta gospoda izvečine tuja in da si je sama, s silo osvojila vlado nad njimi. Kmetje so torej nastopali ne le kot kmečki stan, ampak kot samostojni narod. To je tudi razumljivo. Saj je obstajal hrvaški in slovenski narod le iz podložnega kmetstva.

Najznamenitejši med uporniki je bil Ilija Gregorič, kratko imenovan Ilija. Bil je doma iz Ribnika v metliški okolici; poprej je bil podložen grofu Štefanu Frankopanu, kakih dvajset let sem pa je živel v Vrdovcu v okraju Susedgrada, kjer si je bil kupil hišo in zemljišče. Novi gospod njegov Franc Tabi mu je storil mnogo krivic; vzel mu je namreč premoženje, vinograde in živino, vse skupaj vredno 200 cekinov; iz katerega vzroka, ne vemo. To razkači Ilijo. Začne se torej razgovarjati in posvetovati z drugimi, enako nezadovoljnimi, zlasti z Miho Gušetičem, kako bi se znosili nad graščakom in zgrabili njega ter vse druge sovražnike tlačanih kmetov. Ker je na slovenski meji več let služil kot vojak in se bojeval pod poveljem Janeza Lenkoviča zoper Turke, je imel vojaške zmožnosti in je bil kakor nalašč ustvarjen za poveljnika upornih kmetov.

Ilija naredi načrt, kako naj se upor prične in izvrši. Po tem načrtu bi se kmečka vojska razdelila na več oddelkov. Ilija sam je sklenil s Klanca na Hrvaškem planiti proti Brežicam in tamkajšnje kmete potegniti za seboj. En del bi potem poslal proti Krškemu in dalje proti Novemu mestu, naposled bi krenil ta oddelk proti Istrberskemu med Karlovcem in Samoborom ali naravnost proti Samoboru. On sam je hotel udariti ob Savi in Savinji v Sevnico, Radeče, Laško, Celje, celo do Vranskega, odtod

I.
Glede ureditve 8urnega dela se že vrše priprave v uradih premogovnih lastnikov. Pričakuje se rešitev do konca tekočega leta.

II.
Glede minimalnih plač zastopa narodna vlada načelo, da mora dobiti delavec vsaj tako veliko plačo, da pri normalnem delu zasluži neki gotovi najmanjši zaslužek. Glede tega najmanjšega zaslužka se upeljuje takoj pogajanja z lastniki. Z ozirom na pričakovano skorajšnjo ureditev nove valute se bodo določili ti najmanjši zaslužki z nastopom nove valute.

III.
Plače rokodelcem, strojnikom in tem enakih strok naj se vnaprej tabelarično določijo in naj te plače rasejo po službenih letih.

IV.
Za rudarje, za druge delavce izven rokodelcev se naj upelje plačilni pravilnik po razredih tako, da rase plača po službenih letih v gotovih večletnih rokih.

V.
Vprašanje nastanitve delavskih nadzornikov hoče narodna vlada proučiti.

VI.
Glede zahtev po osebnih spremembah v podjetjih, ki so privatna last, se zamore narodna vlada le pogajati z lastniki, samovoljno odredjati takih sprememb nima pravice in tudi ne more nositi odgovornosti za motenje v obratih, ki bi v nekaterih slučajih lahko ogrozilo tudi življenje stotero delavcev. V nekaterih slučajih so se na posredovanje Narodne vlade SHS že izvršile osobne izpremembe. V naprej pa Narodna vlada odklanja persekucije krivic pod prejšnjim sistemom, ker bi ne prišli nikoli do miru in nemotenega obratovanja, če bi hoteli sedaj kaznovati in popraviti vse krivice, ki so se dogodile pod prejšnjim sistemom.

VII.
Detajlna izvedba gornjega stališča in detajlna pogajanja se uvedejo takoj na podlagi od delavstva pisмено preloženih resolucij.

Ljubljana, dne 27. neovembra 1918.

Povrjenik za javna dela in obrt:

Ing. V. Remec l. r.

Politični pregled.

— Italijani uvrščajo naše ljudi v svojo armado. V Idriji so se zadnje dni vršili nabori. Kakor se »Slovenec« poroča, uvrščajo Italijani naše ljudi v svojo armado. Idričani beže po skrivnih potih iz Idrije.

bi odpravil eno četo do Ljubljane, da pripravi pot do bregov jadranskega morja. Ilija pa bi jo mahnil proti Rogatcu. Tretja četa, uporniki iz Stubice, bi pa imela nalogo, da varuje domačijo proti staremu neprijatelju Turčinu, ki bo najbrž porabil priliko in skočil čez nezavarovane meje.

Gospoda se je seveda prestrašila tega gibanja. O Iliju Gregoriču so govorili, da je čarovnik in da spravlja kmete s čarovnimi sredstvi k uporu. Ko so ga pozneje na Dunaju sodili, so mu staveli dunajski sodniki tudi vprašanje: Kakšna je bila tista pijača, ki jo je ponujal ljudem, da je vsakdo, ki jo je okusil, dobil veselje do upora, četudi poprej še ni bil upornik?

Da po slovenskih pokrajinah vre, so spoznali štajerski stanoviti ter so rekli v odgovoru nadvojvodu Karlu: »Deželni zbor je zaskočil z bridkostjo tudi pritožbe in žalovanja ubogih, stiskanih podložnikov, in ničesar tako ne želi, kakor da vsak posestnik sam dobro premisli in s krščansko ljubeznijo in potrpežljivostjo ravna s svojimi bližnjimi, ki so sicer podložni, katere je pa Bog ustvaril po svoji podobi kakor velike gospode. Ko bi gospodka v takih in enakih pritožbah resno in hitro obravnavala, ko bi zaslišanja strank ne odlašala od dne do dne in manj ukazov pošiljala, nasproti pa tožeča, zlasti v tako važnih stvareh, takoj klicala predse na odgovor in tožbe razsojevala vpricho vitezov in posestnikov, in katerega krivega spoznajo, ostro kaznovala, bi bil kmalu konec takim homatijam in sleherni bi bil pomirjen. To naj se gospodkam resno in nemudoma zaukaže«.

(Dalje.)

— **Celovčani in Jugoslavija.** Iz Celovca se poroča, da se je večina celovskega prebivalstva sprijaznila z mislijo, da pride pod Jugoslavijo. Manjšina s tem ni zadovoljna, inteligenca si pa želi, da bi naše, oziroma srbske čete kmalu zasedle Koroško, ker se boje nemirov in nerada. V Celovcu je vse mirno.

— **Delegacija Narodnega vjeća odpotovala v Belgrad.** Iz Zagreba se brzojavno poroča, da sta na predvečerajšnji seji osrednjega odbora Narodnega vjeća bila kooptirana v odbor 28torice, ki se pada v Belgrad, dr. Vukotić in dr. Angjelinović. Delegacija je včeraj dopoldne s posebnim vlakom odpotovala iz Zagreba v Belgrad, kjer se bodo vršila posvetovanja o ujedinjenju države Slovencev, Hrvatov in Srbov s kraljevino Srbijo.

— **Italijani zaplenili našo brodovje v Bakru.** Predvečerašnjimi ob 7. uri zjutraj so prispeli Italijani v luko v Bakru. Izkrca se je en italijanski častnik, ki je zahteval vojno brodovje. Predsednik krajevnega odbora Narodnega vjeća dr. Matković, je protestiral proti tej zahtevi. Nato je italijanski torpedni rušilec »Orsin« nameril proti Bakru topove, znamenje, da hočejo s silo nastopiti. Šele nato so naši Italijanom izročili naše brodovje. Italijanski poveljnik je izročil dr. Matkoviću dokument, v katerem pravi, da je vzel brodovje v imenu entente in Združenih držav.

— **Češke čete na Gornjem Avstrijskem.** Posebni poročevalec »Prager Tagblatta« poroča o zasedbi Kašperskih Hor po čehoslovaških četah: V petek je prišlo tjakaj 250 čehoslovaških vojakov s štirimi strojnimi in so zasedli mestni dom in druga javna poslopja. Obenem z vojaštvom je prišlo tudi nekaj čeških uradnikov, ki so sprejeli zaobljubo na čehoslovaško državo. Oddati je bilo treba vse strelno orožje. V noči od 22. na 23. t. m. so odvedli kot talce 10 oseb iz Kašperskih Hor v Sušice. Naznanili so z lepaki, da morajo jamčiti te osebe, katerih dobrobit je zajamčen, zato, da se vzdržuje red in varnost in da se preprečijo nasilnosti. Okrajnega glavarja iz Linca, ki je prišel pred kratkim semkaj, so češke čete zajele v Hartmanicah in ga odvedle v Sušice. Njegova usoda dosedaj še ni znana.

— **Iz nemškoavstrijske državne skupščine.** Rešujoč dnevni red, razpravljala je nemškoavstrijska državna skupščina predvečerašnjim najprej v drugem branju zakon o upravljanju državnega gospodarstva v dobi od 1. novembra 1918 do 30. junija 1919. Zakon se sprejme v drugem in tretjem branju. Poslanec Kraft poroča o zakonu o kontroli državnega dolga. Državni tajnik Seitz se izjavlja proti upostavitvi komisije za nadziranje državnega dolga, češ, da je popolnoma odveč. Socijalni demokratje da so za kontrolo finančnega poslovanja, niso pa za golo kontroliranje državnega dolga. Zahtevajo za Nemško Avstrijo računski dvor. Socijalni demokrati da bodo glasovali proti § 1 predloge, ki določa upostavitve kontrolne komisije, in predlagajo za primer, da se § 1 sprejme, naj se predloga vrne odseku, ki naj izdela zakon o kontroli financ. Nato se zakonski načrt v drugem branju sprejme, in sicer § 1 s 37 proti 25 glasovom. Seitzov predlog, naj se predloga vrne odseku, se odkloni. Poročevalec Schacherl poroča o zakonu o nemškoavstrijskem državljanstvu, razpravlja o zakonovih posameznih določilih ter priporoča, naj se zakonski načrt sprejme, ker je v primeri z dosedanjim državljanstvom znaten napredek.

— **Izgube bivše avstrijske vojske.** Na podlagi statističnih podatkov znašajo izgube bivše avstrijske vojske okoli 4 milijone mož mrtvih, ranjenih in ujetih. Te izgube so preračunane do ponesrečene ofenzive ob Plavi, takratne velikanske izgube tedaj niso vštete, kakor tudi niso vštete izgube v zadnji laški ofenzivi koncem oktobra. Število mrtvih znaša 800.000; toliko slučajev je dokazanih, v resnici pa je to število mnogo višje. Računa se, da je padel ali bil ranjen oziroma ujet vsak tretji mož.

— **Kedaj se podpiše mir?** Pariški dopisnik švicarskega lista »Journal de Geneve« sporoča svojemu listu informacije o poteku mirovnih pogajanj, katera se, kakor vse kaže, v kratkem prično. Napačno pa je mnenje, da se nahajamo že na predvečer končnega sklepanja miru. Poteklo bo še mnogo mesecev, predno bo podpisana končna mirovna pogodba. Vendar pa bo kmalu sledilo podpisovanje mirovnih preliminariev, v katerih se določijo nova svetovni red. Najprej bo vsaka zvezna država izgotovila svoj poseben program. Drugi stadij mirovnih pogajanj bo konferenca zastopnikov entente in zveznih vlad, ki se bo vršila v Parizu ali Versaillesu, da določijo splošni mirovni program. Če tudi že sedaj obstoji soglasje glede večine točk tega programa, se utesnejo tekom dogodkov pojaviti novi problemi. Že sedaj je nastala potreba, da se svojedobno določene odredbe v mnogočem premene. V prvi vrsti pride tu v poštev kolonialno vprašanje, potem vprašanje bodočnosti Nemške Avstrije in ureditev italijansko-jugoslovanskih interesnih nasprotstev. Dokler se gotove vlade zavezniških držav ne odre-

čejo malenkostnim metodam stare diplomacije, je vedno še pričakovati interesnih sporov. Na tej konferenci bodo sodelovali med drugimi Clemenceau, Lloyd George in Wilson. Ta konferenca se vrši meseca decembra. Čim bo izgotovljen mirovni program entente, začne se tretja faza, namreč konferenca pooblaščenecv obeh strank za podpisovanje mirovnih preliminariev, kar se bo najbrže hitro izvršilo. Četrta faza pa bo najbrže zelo dolgo trajala. Četudi je verjetno, da je mir že skoraj gotov, vendar ostanejo v moči do končnega podpisa mirovne pogodbe vse vojne odredbe. Tako bo korakoma prišel prehod iz vojnega v mirovno stanje.

— **Zidovski program.** Zadnji čas podaje berlinsko in dunajsko časopisje celo vrsto vestí o nekakih pogromih in sovražnostih med ljudstvom poljskim in židovskim. Te vesti širijo židovska glasila. Obrnili smo se do kompetentnega vira poljskega in izvedeli: »Morda so bili tu in tam kakšni mali izbruhi, ki so hoteli napraviti splošen nered, ali to se ni zgodilo v masah ljudstva. Poljska sedanja vlada, s Pilsudskim in socialisti na čelu, je najboljša garancija, da je daleč od takih pojavov; treba dodati, da so tudi prejšnje vlade, ne izvzemajoč konservativne vlade narodno demokratične, ostro obsojale tako strasti in preprečevale državljansko vojno. Sicer pa cela zgodovinska tradicija Poljske nasprotuje takim dogodkom in kaže neobičajno toleranco do židov in drugih narodnosti. Tedaj ko se celemu svetu še niti ni sanjalo v ravnopravnosti židov, se je prvi glas slišal iz Poljske na velikem državnem zboru leta 1788.—1794., je poslanec Batrymovič zahteval izenačenje pravic židovskega ljudstva; ne pozabimo, da so celo v svobodni in pred vsemi narodi korakajoči Franciji židi trpeli še preganjanja in niso niti sanjali o svobodi, ki so jim jo dali Poljaki; znani so takisto široki zamišljeni reformni načrti glede židov v času vstaje leta 1863., ki jih je zasnova Aleks. Wielspolski. — Mislimi, da poljska vlada namaka svoje roke v tako grdo stvar, kaže na goljufijo ali neznanje stvari. Pri tem je najbolj očitno, da najbolj kriče nemški židje in avstrijski, ki nočejo za nobeno ceno slišati o kaki svoji narodni posebnosti sredj Nemcev, a za žide na Poljskem zahtevajo nekakšno avtonomijo in privilegije take vrste, da bi ogrožale poljsko državo.«

— **O Wilsonovem potovanju v Evropo** poročajo londonske »Times«: Wilson bo v kongresu govoril 3. decembra in v svojem govoru obrazložil, kaj da upa od potovanja pridobiti. Dne 4. decembra odpotuje v Evropo, dne 9. decembra se izkrca v nekem angleškem pristanišču, kjer se sestane z Lloydom Georgejem. V Francijo bo odpotoval 12. ali 13. decembra. V Parizu ali v Versaillesu bo ostal 8 dni. Pravijo, da bodo sklenili dve mirovni pogodbi: splošno s temeljnimi določili in podrobno pogodbo, ki se bo podpisala pozneje. Dne 21. decembra bo obiskal Wilson bojišča. Po božiču se povrne v Versailles, kjer se bodo nadaljevala pogajanja. V Parizu bo stanoval Wilson v Muratovi palači.

— **Francija po vojni.** Paris, 27. nov. (K. u.) »Agenze Havas« poroča: Ministrski svet je sklenil preosnovo ministrstva za opremo vojske v ministrstvo industrijske obnovitve. Loucheur ostane na čelu tega ministrstva. Trgovinski minister Clementel je predložil zakonski načrt o organizaciji zunanje trgovine države. Predloga vsebuje pomnožitev števila trgovinskih atašejev v inozemstvu, ki jim stoje ob strani komercijelni zastopniki. Finančni minister Klotz je pooblaščen, predložiti zakonsko predlogo o varstvu in kontinuiteti dela v vojnih obratih. Izdatki te predloge znašajo dve milijardi frankov. Ti obrati dobe nemudoma znatna naročila za obnovo trgovinske mornarice in za dobavo poljedelskih strojev, katerih primanjkuje.

— **Protirevolucionarne odredbe v Nemčiji.** Berlin, 27. nov. (K. u.) V današnji seji je izvrševalni odbor Delavskega in vojaškega sveta razpravljal o protirevolucionarnih načrtih gotovih vojaških oblastev. Izvrševalni odbor je enodušno ugotovil, da je potrebno skupno z vlado nemudoma ukreniti primerne udredbe proti tej gonji. Nato se je izvrševalni odbor pečal s potrebo in z načinom politične propagande zlasti med vračajočimi se četami. Sklenila se je razdelitev letakov. Sprejel se je volitveni ključ za zbor delegatov delavskih in vojaških svetov, ki se sestane v Berlinu 16. decembra.

— **Razširitev delavskega in vojaškega sveta.** Izvrševalni odbor delavskega in vojaškega sveta v Berlinu je imel sejo, na katero sta prišla tudi zastopnik Bavarske in dva zastopnika Badenske, ker imajo ti trije glasovalno pravico v berlinskem delavskem in vojaškem svetu. Sklenili so soglasno, da se sprejmejo vsi zastopniki delavskega ljudstva, torej tudi duševni delavci, v svete, ako se strinjajo z načeli teh delavskih svetov.

— **Nemški neodvisni socialisti.** Glasom berlinskih poročil objavlja načelstvo stranke neodvisnih socialistov na Nemškem oklic, ki se peča z vprašanjem, kako naj se konstituira redna skupščina. Oklic pravi med drugim: O konstituantu bo mogoče govoriti stoprav tedaj, ko bo gotovo, da je prebivalstvo vsled določb pre-

mirjevne pogodbe zasedenega ozemlja svobodščin, da more voliti, ne da bi se nanj vplivalo. Hujškači dobro vedo, da se volitev ne more vršiti v doglednem času, če naj ne bo vse skupaj zgolj komedija. Socialisti desnice so na teh zločinih hujškačev sokriví, ko pomagajo kričati, naj se konstituant skliče nemudoma.

— **Izrabljanje položaja.** Pariško socialistično časopisje ostro pobija novo, iz Londona izhajajočo propagando proti razoroženju. Zmaga je prišla tako nepričakovano, da želi ententa v nasprotju z Wilsonovimi načeli, čimnaboli izkoristiti zmago. Govore tudi, da zasedejo Berlin, in pravijo, da je to potrebuo za večjo ekspedicijo proti Rusiji.

— **Nemška vlada povabi Wilsona v Nemčijo.** Kakor poroča berlinski »Lokalanzeiger«, vplivajo merodajni krogi na vlado v tem smislu, da povabi Nemčija predsednika Wilsona, naj bi obiskal tudi Nemčijo ali kako nemško pristanišče, ako pride na mirovno konferenco v Evropo. K temu pripominja Wolffov urad, da priobčuje to vest s pridržkom.

— **Francoska armada ob nemški meji.** »Agenze Havas« poroča: Po uradnem sporočilu so francoske armade po prekoračenju Luksemburške dopele do zahodne nemške meje.

Kako je češki zunanji minister dr. Beneš pobegnil iz Avstrije.

V »České slovo« pripoveduje nek prijatelj sedanjega češkega zunanjega ministra dr. Edvarda Beneša, kako je le-ta leta 1915. pobegnil v inozemstvo. Dr. Beneš je že pred tem dvakrat obiskal Švico. Na videz se je bavil s proučevanjem razmerja med vojno in kulturo, o čemer je tudi v »Lumiru« priobčil nek sestavek. Obkrat se je sestel z Masarykom. O drugem sestanku pa izve praška državna policija potom ogleduhov. Razpošlje tajno tiralico zoper Beneša. »Črna roka« (njena duša je bil dr. Šamal) to zasledi; snide se v Beneševem stanovanju in sklene, da mora Beneš pravčasno zginiti iz Prage. Načrt se je posrečil s pomočjo asistenčnega zdravnika dr. Amerlinga, ki je bil preje asistent na praški univerzi in je leta 1915. služil v Aschu. Po njegovi zaslugi ni bil potrjen. Dr. Amerling ga je namreč naučil šepanja, in tako se je posrečilo Benešu, ki je bil že v dijaških letih strasten fudbalist, da je pri prebiranju v jun. 1915. presleparil madžarskega polkovnega zdravnika z umetnim šepanjem, daš so tedaj jemali v vojake po 90 od sto. Dr. Amerling se je že dva meseca mudil v Aschu in je okolično poznal jako dobro, zlasti ker je njegov sluga, nek krčmar iz Čelakovic, z veseljem preiskaval mejo in mejne kamene. 2. septembra 1915., v zgodnji jutranji uri se je dr. Beneš pojavil pri svojem prijatelju, naj mu pomaga na begu, ki ni bil tako lehak. Na eni strani meje so bile avstrijske, na drugi strani bavarske finančne straže in med njimi so patrolirali orožniki. Na kolodvoru v Aschu je bilo nastanjeno vojaško mejno poveljstvo, katero je vsakogar, ki je hotel preko meje, natančno preiskalo. Čelo ženske so se morale sleči do nazera. Le tistega niso preiskali, ki je izstopil v Aschu in šel naravnost v mesto. Na to avstrijsko budalost je bil zgrajen ves načrt. Beneš gre v Prago, poslovi se od soproge in čez dva dni se povrne v Asch. Prijatelja se sestaneta ob gozdu ob enajstih dopoldne. Načrt je takle: Oba bi šla skozi gozd, izogibajoč se finančnim stražam; potem bi prodrla skozi orožniški kordon, hodeč v gostem lesu do Bavarske. Dr. Amerling gre naprej do nekega gozdnega zavinka in Beneš počaka na Amerlingov migljaj, da je pot prosta. Zgovorjena sta bila, da Amerling odpre za svojim hrbtom knjigo, kakor hitro zagleda žandarja, in Beneš naj bi se nemudoma skrila v gozdu. Deževalo je; hodila sta že debelo uro, ko je Amerling dal dogovorjeno znamenje. Beneš izgine v gozd, dočim se Amerling mirno bliža orožniku. Le-ta ga ustavi, Amerling se legitimira in praša po nekem kraju, ki je bil že daleč za njim. Orožnik mu odvrne, da mora kreniti nazaj, in tako se vrne z orožnikom, ki mu se pokaže pot. Medtem je Beneš korakal skozi gozd in prišel do mesteca Hof na Bavarskem. Čez tri dni prejme Amerling iz Hofa dopisnico z vsebino, da se tamnošnji češki družini zelo dobro godi. Dr. Beneš je potoval kot agent neke dunajske tvrdke za zdravlila in je imel pri sebi tudi vse potrebne papirje. Tisti čas, se je ravno vršila ofenziva v Rusiji; Ivangorod je pal in skozi Asch so se vozili volikanski transporti Nemcev na zahodno fronto, tako da je Beneš te novice prinesel s seboj v Švico.

Nedeljski shodi jugoslovanske socialne demokracije.

Lesce na Gorenjskem. Shod, ki se je vršil v nedeljo v Lescah je bil prav dobro obiskan. Poročala sta o političnem položaju g. Olup in sodrug Brozovič o socialnih zahtevah slovenskega ljudstva. Na shodu je prevlado poslušalce jako živo zanimanje. Resolucijam je ugovarjal le neki učitelj, ki so pa bile končno sprejete ob velikem odobravanju in izražali željo, da bi se na Jesenicah zopet čimprej priredil shod.

Borovlje na Koroškem. Tu je bil obiskani v nedeljo 24. t. m. nad vse pričakovane ljudski shod. Daleč na okrog so bile vasi zastopane. Shod je otvoril in mu predsedoval sodrug Albin Halemošnik, poročal je sodrug Mihevc, kateri je razlagal političen položaj v Jugoslaviji, kakor tudi resolucije, ki jih soc. demokratična stranka predlaga v sprejem slovenskemu proletarijatu. Sodrug Mihevc je bil večkrat prekinjen z burnim ploskanjem in odobravanjem. Justova dvorana je bila vsa zasedena od sodrugov in pravili so, da tako obiskanega shoda ne pomnijo. Udeležencev je bilo nad tisoč. K besedi se je oglasil tudi gosp. Puschinger, tovarnar v Borovljah, ki mu pa zborovalci niso hoteli pustiti, da bi govoril, to pa vsled tega ne, češ, da je bil on največji vojni dobičkar, ter je najslabše plačeval delavce. Šele po energičnem pozivu sodr. Mihevca, na zborovalce, ki je zahteval naj bo svoboda govora vsakemu, ter, da smo ravno mi socialni demokrati poklicani, da čuvamo svoboda govora. Nato je gosp. Puschinger razlagal, da so vsi borovljski socialisti nemški nacionalci, ter, da je gospodar te hiše pred petindvajset let odprl občinsko hišo še v slovenskem jeziku, danes pa, da je ves občinski odbor nemškonacionalen. Sodr. Mihevc mu je na to odgovarjal in pojasnil, kakor teror, da je bil sploh na Koroškem, namreč, da se je dajalo iz nemških posojilnic delavcem denar, da so si hišice zidali, ter bil s tem politično privezan ne samo oče, ampak tudi sin, ker prvi ni zamogel dolga poplačati se je ta dolg prenesel še na sina, ki je bil tudi potemtakem politično privezan pri vsakih volitvah. Ker se pa delavci niso mogli vzdržati ter gosp. Puschingerju predbacivali, da je največji izkoriščevalec v Borovljah in, da drugače s nemškutarskimi fabrikanti poseda, jo je gosp. Puschinger odkuril s shoda. Sodrug Mihevc je nato resolucijo prečital, ki je bila z burnim odobravanjem sprejeta.

Dopisi.

Radeče pri Zidanem Mostu. V nedeljo, dne 24. listopada se je vršil v Radečah v gostilni gosp. Šantaja shod, na katerem se je ustanovila politična organizacija. Sodrug Pičinin je navzočim pojasnil pomen politične organizacije, na kar se je izvolil naslednji odbor: predsednik: Alfred Pičinin, namestnik: Anton Petrič, blagajničar: Leopold Debelak, namestnik: Karl Kisell, za Vrhovo: Andrej Satler, zapisnikar: Franc Ulej, namestnik: Franc Levičnik; odborniki: Jožef Satler, Alojzij Lindič, Jožef Šusteršič, Ferdinand Debelak, Jožef Šimenc, Peter Maurin, Ivan Gradišar in Karl Lindič. Po shodu se je priglasilo več članov. Sodrug sedaj pa le na delo za naše cilje in našo ideje!

Dnevne vesti.

— **Svoboda zborovanj.** Naredba poverjenštva za notranje zadeve. Avstrijski državni zakon z dne 15. novembra 1867, drž. zak. št. 135 o shodnem pravu se razveljavi. Mesto njega veljajo sledeča določila: § 1. Prirejanje shodov je prosto. § 2. Kdor priredi javen shod, mora 24 ur poprej pisмено naznaniti pristojni oblasti namen, kraj in čas shoda. § 3. Shodi v svrhu agitacije za volitve so takih naznanil prosti, če so volitve že razpisane. § 4. Pristojna oblast je okrajno glavarstvo, v mestih z lastnim statutom magistrat onega okoliša, kjer se shod priredi. § 5. Vse vloge so proste kolka. § 6. Prestopke te naredbe kaznuje v § 4. navedena oblast z denarno globo do 100 K ali zaporom do 1 tedna. § 7. Naredba stopi v veljavo z dnem razglasitve. — V Ljubljani, dne 25. novembra 1918. — Dr. Brejc s. r.

— **Kolportaža prosta.** Naredba poverjenštva za notranje zadeve o prosti kolportazi. § 23. tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1868, št. 6 drž. zak. iz leta 1863, se razveljavi. — V Ljubljani, dne 25. novembra 1918. — Dr. Brejc s. r.

— **Begunski vlak.** Dne 30. novembra 1918 vozi direktni begunski vlak iz Ljubljane glavni kolodvor do Trsta južni kolodvor. Tudi vozovi, namenjeni proti Gorici in Pulju, se morejo priklopiti temu vlaku.

— **Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske** od dne 17. do 23. novembra 1918: Novorojencev je bilo 12, umrlo je 40 oseb, in sicer 25 domačinov in 15 tujcev; za jetiko sta umrla 2 tujca, za različnimi boleznimi 26 oseb, za pljučnico 3, za influenco 9 oseb, med njimi 4 tujci. Za infekcijskimi boleznimi (grižo) je obolel 1 tujec.

— **Vzgoja v ljudski šoli v Mostah** se še zmerom vrši s palico, ki neusmiljeno šviga po prsijh in dlaneh mladim solarčkov. Razentega mora mladina prav do osme ure prezebatj na mrazu. Naj bi četrt ure pred pričetkom pouka odprli glavna vrata, da bi revčki ne čakali pod mlhim nebom, v burji in snežnem metežu. Saj je vendar dovolj prezebanja med ponkom, kajti sobe so zakurjene jedva vsake kvatre enkrat!

— **Poverjenik za narodno branbo** dr. Pogačnik sprejema stranke samo ob delavnikih od 11. do 12. ure.

— **Klic iz vseučiliških krogov.** Velika večina slovenskega dijaštva izhaja iz revnih staršev, ki nikakor ne morejo vzdrževati svojih študirajočih sinov po tujih univerzah, zato si je moral pomagati slovenski akademik na lastno pest, kakor je vedel in znal. In ako je hotel študirati, je moral biti pripravljen tudi na to, da bo moral stradati. To je bila neizogibna, pa žalostna usoda slovenskega vseučiliškega dijaštva in velika sramota za

slovenski narod, ki je imel premalo smisla za podpiranje lastne izobrazujoče se inteligence in ki je tako le malo skrbel za stradajoče dijaštvo. Kar je minulo, je za nami. To hočemo pozabiti, upamo pa, da bo v bodoče, v naši svobodni domovini drugače, da bomo pometli s starimi malenkostnimi in kulturnega naroda nevrednimi razmerami in da bo posvečala nova država bodočim nositeljem kulture in pospeševateljem blagostanja več pažnje. Za slovensko dijaštvo bo merodajna odslej, dokler ne dobimo univerze v Ljubljano, v prvi vrsti univerza v Zagrebu. Dijaška deputacija, ki se je sla informirati v Zagreb o modusu vivendi v tem mestu, naznanja, da je v Zagrebu še večja draginja kot na Dunaju samem in stanovanja so tako draga, da siromašnemu slovenskemu dijaku ne more prihajati niti v sanjah na misel, da bi šel v Zagreb študirati, ako ne dobi primerne ustanove. Prepričani smo, da tudi v drugih mestih mnogo bolje kot v Zagrebu. Da bo moglo slovensko dijaštvo sploh študirati, potrebuje podpor. Te podpore morajo biti časovnim razmeram primerne, in bolje je, da čim prej reši to nujno vprašanje dijaških ustanov. Ako je mogoče, naj bi se v tem smislu uredile tudi obstoječe Knailove ustanove. Dolžnost N. V. je, da čim prej reši to nujno vprašanje dijaških ustanov. Kajti zadnji čas je, da prične dijaštvo zopet redno študirati, ali študij mu je treba omogočiti. Prepričani smo, da bo za dijaštvo gotovo na razpolago nekaj tisočakov. Merodajni krogi, uslišite slovenskemu dijaštvu nujno željo!

— **Uradni list Narodne vlade SHS v Ljubljani.** Danes je izšla 14. številka.

— **Primerna darila za Miklavža.** V izložbenem oknu Bambergove tiskarne na Miklošičevi cesti so razstavljena »primerna darila za Miklavža«. Zares fino izdelani čevlji se ponujajo mimooidočemu občinstvu. Niso dragi: za odrasle stane par čevljev le 265 kron, za otroke pa le 97 kron. Cene tudi drugod niso primernejše. — Za delavce ta darila pač niso primerna!

— **Poziv.** Vsi do sedaj ustanovljeni Narodni sveti naj se takoj priglasijo pri N. S. v Ljubljani in obenem pošljejo natančen seznam odbornikov, ter dan ustanovitve. Vsi oni okrajni Narodni sveti, ki so prenehali delovati, naj pošljejo ime bivšega predsednika, ter vzroke, zakaj so prenehali.

Železničarji!

Dne 15. decembra 1918 ob 9. dopoldne se bo vršila

konferenca zaupnikov

vseh krajevnih skupin, ki so dodeljene ljubljanskemu železničarskemu tajništvu z dnevnim redom:

1. Situacijsko poročilo;
2. organizacija in taktika;
3. ustanovitev centralnega železničarskega društva za Jugoslavijo;
4. odobritev pravil;
5. občni zbor.

Konferenca se bo vršila dva dni. Druge podrobnosti objavimo pravočasno. **Tajništvo.**

Shodi.

Zaupnikom strokovnih organizacij in odbornikom Zveze delavskih društev. Danes v četrtek ob pol 8. zvečer se bo vršila seja v upravništvu »Napreja«. Udeležite se vsi seje brez nadaljnega vabila.

Glince-Vič-Rožna dolina. Ustanovni zbor izobraževalnega društva »Svoboda« za ta okraj bo v **soboto, 30. novembra, ob 7. uri zvečer v gostilni »Amerika«** na Glincah. Sodrug, sodružice, udeležite se polnoštevilno tega važnega zbora.

Člansko zborovanje za okrožje Tržič na Gorenjskem pa se vrši v nedeljo, **1. decembra, ob 3. uri popoldne pri Pelarju v Tržiču.** — Vabimo k polnoštevilni udeležbi.

Umetnost in književnost.

Iz gledališke pisarne. Danes popoldne ob 2. druga klasična predstava »Hamlet« izven abonementa samo za dijaštvo. — Zvečer ob 8. Molierova komedija »Namišljeni bolnik«, izven abonementa. — V petek ostane gledališče zaprto. — V soboto, dne 30. t. m. ob pol 8. zvečer opereta »Michujevi hčerki« za »C« abonement. — V nedeljo, dne 1. decembra t. l. popoldne ob pol 3. »V Ljubljano jo dajmo« in »Nemški ne znajo« izven abonementa. Zvečer ob pol 8. »Laterna« izven abonementa.

Zadnje vesti.

Delegacija Narodnega vjeća odpotovala v Belgrad.

Zagreb, 27. novembra. Danes zjutraj se je odpeljala z državnega kolodvora delegacija, ki je odšla v Belgrad, radi nadaljnih dogovorov z vlado. Iz Zagreba je odpotovalo skupno 18 delegatov. Nekaj se jih bo priključilo med potom. V Belgrad pričakujejo tudi dr. Trumbića in dr. Korošca. Vlaku, v katerem so se vozili delegati, je bil priključen tudi dvorni voz, namenjen za potovanje regentā Aleksandra

preko jugoslovanskega ozemlja. Kot častno spremstvo je bil dodeljen delegaciji oddelek Narodne straže obstoječ iz 20 mož pod poveljstvom poročnika Matejša. Slovenski delegati zaradi neugodnih prometnih zvez niso mogli dospeti v Belgrad pravočasno. Pripeljali so se šele danes opoldne z avtomobilom preko Novoga mesta, in v Belgrad se odpeljejo jutri dopoldne s posebnim vlakom, ki bo peljal na Srbsko hrvaško sanitetno misijo. Med temi slovenskimi delegati so dr. Cankar in ravnatelj Kristan s spremstvom, z njim potuje tudi poverjenik za notranje zadeve dr. Brejc.

Italijani v Primorju.

Baker, 27. novembra. Včeraj dopoldne so odpeljali Italijani iz tukajšnje luke 4 torpedovke in 2 nemška polagalca min. Odpeljali so jih v smeri proti Reki. — Italijanske vojaške oblasti so določile kurz avstrijskemu denarju: 1 krona je enako 40 cent. — Italijansko vojaštvo je zasedlo postajo Baker. Na Narodnem domu v Drači so razobesili Italijani italijansko zastavo. Na Reki je odredil vojaški poveljnik, da se morajo vse civilne oblasti pokoriti povelju italijanskega Narodnega sveta. V Opatiji so odstavili Italijani župana in razpustili občinski odbor.

Narodno vjeće in seljačka stranka.

Zagreb, 27. novembra ob 10. uri zvečer. Narodno vjeće se je bavilo včeraj z znanimi napadi Stepana Radića na Narodno vjeće. Na seji so sklenili, da pozovejo seljačko stranko in zastopnika Radića v vjeće, da se izjavi, ali odbrava Radićev napad, ali ne; ako tega odbrava, bo moral s stranko iz vjeća izstopiti. Ako pa ne, bo pozvana stranka, da imenuje novega delegata. Seljačka stranka je sklenila, da bo kakor mogoče hitro začela izdajati svoj lastni dnevnik.

Italijansko četo zasedle otok Čres.

Baker, 27. novembra. Na otoku Čres je prišlo do krvavega spopada med jugoslovansko omladino in med italijanskimi vojaki. Italijansko poveljstvo je namreč izdalo proglas, s katerim naznanja, da okupira otok v imenu italijanskega kralja in da ga priključuje italijanski državi. Spopad, ki se je izpremenil v pravcato bitko, je končal s pobegom italijanskega oddelka. Takoj po spopadu so izdali Italijani nove plakate, s katerimi naznanjajo, da je okupacija otoka samo začasna, dokler ne ukrene definitivno ureditev mirovni kongres.

Francozi in Angleži na Reki.

Baker, 27. novembra. Francozi do danes še niso prevzeli poveljništva na Reki, dasi ravno se nahajajo v mestu že par dni. Na guvernerski palači visi vedno še samo italijanska zastava. S posebnim parnikom je dospelo v Reko 800 angleških vojakov. Korakali so v mesto s svojo lastno godbo.

Baron Rauch v zaporu.

Zagreb, 27. novembra. Poverjenik za javno varnost je zaslial danes bivšega bana barona Raucha zaradi znanih denuncijacij, ki so jih zbirali v zagrebški Narodni Kazini proti vsem zavednim narodnim političnim voditeljem. Po zaslišanju je poverjenik obdržal barona Raucha v policijskem zaporu.

Češke čete na Ogrskem.

Budimpešta, 27. novembra. (K. u.) Tiskovni urad vojnega ministrstva poroča: Češke čete so zasedle Tarnovo in so nadaljevale včeraj svoje prodiranje proti Vag-Kereszturju in Czifferju. Pri tem kraju smo se jim postavili v bran in smo ojačili svoje tam stoječe čete. Oddelki severno Pistyana stoječih čeških čet so kratkomalo zasedle Verbocz. Javljajo umikanje čeških čet iz Zay-Ugrocz, Stomia in iz jugovzhodno odtod ležeče Marijine doline. Rumuni. Prve čete prodirajočih oddelkov so dospelo do Maros-Heviza in Csik-Szereda. Srbi. Položaj je neizpremenjen. Srbsko napredovanje se more smatrati v smislu pogodbe za premirje za končano.

Protj krivcem svetovne vojne.

London, 27. novembra. (K. u.) Kakor poroča Reuterjev urad, je izjavil Churchill v svojem govoru v Dundeeju, odgovarjajoč na vprašanje glede mirovniht pogovov: Popolnoma smo navezani glede svobode morja. Nemški narod kot celota je kriv te napadalne vojne. Vsi Nemci morajo za to jamčiti. Vsakega posameznega Nemca, kateremu je mogoče dokazati zločin na vojnem pravu bodisi na morju ali na kopnem, ali ki je kruto ravnal z ujetniki, je treba postaviti pred sodišče, in ga kaznovati kot zločinca, če tudi zavzema visoko stališče. Juristični sosyetovalci krone se pečajo z vprašanjem preiskave, da smo v stanu, pripraviti obtožbe onih, ki so zakrivilj vojno.

Holandska je dolžna izročiti cesarja Viljema ententi.

London, 27. novembra. (K. u.) Poročevalec Reuterjevega urada v Belgiji je poslal anstopno brzozajvko: Iz dobrega vira sem izvedel, da so francoski juristični izvedenci preiskali vprašanje in izjavili, da je Holand-

ska dolžna izročiti prejšnjega nemškega cesarja in da bivši cesar, ki ni podal nobene oficijalne izjave, da se odpove prestolu, nima pravice, da se ga smatra kot privatno osebo. Bivši cesar tudi ne more zahtevati, da mu Nizozemska nudi pribežališče. Zavezniki nameravajo skupno zahtevati izročitev bivšega cesarja.

Viljem II. vjetnik.

Ženeva, 27. novembra. Ententa je sporočila nizozemski vladi, da smatra bivšega nemškega cesarja Viljema II. za vjetnika. Holandska vlada je odgovorna zanj, da ne pobegne. V petek bo v Versaillesu zborovala komisija, ki bo razpravljala o zločinih, ki jih je zakrivil Viljem II.

Zastopniki alirancev v Berlinu.

Berlin, 27. novembra. (Lj. k. u.) K pogajanjem komisije za premirje se poroča: Da se pospeši ureditev vprašanja ujetnikov, so nemški zastopniki zastopnike alirancev povabili v Berlin na razgovor. Zastopniki alirancev so povabilo sprejeli. V nekaterih dneh pridejo zastopniki Anglije in Amerike v Berlin. Francoski zastopnik bo prej stopil v stik s komisijo za ujetništvo v Spaaju.

Francoske čete zasedejo hrvatske železnice.

Zagreb, 27. novembra. K poverjeniku za železnice je prišel francoski štabni častnik ter mu naznanil, da bodo francoske čete zasedle železniški progji Reka-Budimpešta in Reka-Belgrad.

Nemški vojaški sveti za sedanjo vlado.

Berlin, 27. novembra. (K. u.) Tu zbrani delegati vojaških svetov z vzhoda, ki zastopajo 360.000 tovarišev, so izjavili, da stoje sklenjeno za sedanjo vlado.

Zavezniško brodogradje pred Sebastopolom.

Pariz, 27. novembra. (K. u.) »Agenze Havas« poroča: Oddelek zavezniškega brodogradje je odplul včeraj pod vodstvom admirala Calthorpe proti Sebastopolu.

Volitev predsednika v Zedinjenih državah.

Columbus, (Ohio), 27. novembra. (K. u.) Reuterjev urad poroča: V Ohio je otvorjena volilna kampanja za volitev generala Pershinga za predsednika Zedinjenih držav za leto 1920.

Aprovizacija.

Prodajalci moke smejo predložiti izkaznice za moko šele vsako sredo po končani prodaji moke v mestni posvetovalnici. Če bi kakemu prodajalcu primanjkovalo moke, mora predložiti odrezke takoj v mestni posvetovalnici.

Meso za gostilničarje in zavode bo oddajala mestna aprovizacija v petek, dne 29. t. m. popoldne od 1. do 3. v cerkvi sv. Jožefa.

Meso na rdeče izkaznice B. Stranke z rdečimi izkaznicami B prejmejo goveje meso v petek, dne 29. t. m. in v soboto, dne 30. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: v petek, dne 29. t. m. popoldne od 3. do pol 4. št. 1 do 200, od pol 4. do 4. št. 201 do 400, od 4. do pol 5. št. 401 do 600, od pol 5. do 5. št. 601 do 800, od 5. do pol 6. št. 801 do 1000. V soboto, dne 30. t. m. popoldne od 1. do pol 2. št. 1001 do 1200, od pol 2. do 2. št. 1201 do 1400, od 2. do pol 3. št. 1401 do 1600, od pol 3. do 3. številka 1601 do 1800, od 3. do pol 4. št. 1801 do 2000, od pol 4. do 4. št. 2001 do 2200, od 4. do pol 5. št. 2201 do 2400, od pol 5. do 5. številke 2401 do konca.

Krušnih in drugih izkaznic ne bo več dobil, kdor ne pride h krušni komisiji. Zadnje soboto in ponedeljek po krušni komisiji se je navelo na magistratu toliko zamudnikov, da niso mogli ne uradniki in ne stranke v sobo in iz sobe. Take malomarnosti strank magistrat v prihodnje

ne more več trpeti in podpirati. Kdor ne more h krušni komisiji, naj pošlje koga drugega s svojo legitimacijo po karte, sicer pa naj bo brez živil, ker nikakor ne gre, da bi tujci vsled zamudnikov čakali po cele ure preden pridejo na vrsto. To je zadnji opomin v tej zadevi.

Sveža repa za III. okraj. Stranke tretjega okraja prejmejo svežo repo na zelena nakazila za krompir v petek, dne 29. t. m. pri »Unionu« v Spodnji Šiški. Določen je ta-le red: od 8. do 9. dopoldne št. 1 do 400, od 9. do 10. številke 401 do 800, od 10. do 11. št. 801 do konca. Stranka dobi poljubno množino repe, kilogram stane 20 vinarjev.

Sveža repa za IV. okraj. Stranke četrtega okraja prejmejo svežo repo na zelena nakazila za krompir v petek, dne 29. t. m. pri »Unionu« v Spodnji Šiški. Določen je ta-le red: od 2. do 3. št. 1 do 500, od 3. do 4. št. 501 do 1000, od 4. do 5. št. 1001 do konca. Stranka dobi lahko poljubno množino repe, kilogram stane 20 vinarjev.

Sveža repa za V. okraj. Stranke petega okraja prejmejo svežo repo v soboto dne 30. t. m. dopoldne pri »Unionu« v Spodnji Šiški. Delila se bo na zelena nakazila za krompir po naslednjem redu: od 8. do 9. št. 1 do 400, od 9. do 10. št. 401 do 800, od 10. do 11. številke 801 do konca. Stranka dobi poljubno množino repe, kilogram stane 20 vin.

Sveža repa za VI. okraj. Stranke šestega okraja prejmejo svežo repo na zelena nakazila za krompir v soboto, dne 30. t. m. popoldne pri »Unionu« v Spodnji Šiški. Določen je ta-le red: od 2. do 3. št. 1 do 400, od 3. do 4. št. 401 do 800, od 4. do 5. št. 801 do konca. Stranka dobi poljubno množino repe, kilogram stane 20 vinarjev.

Vžigalice in milo za III., IV., V. in VI. okraj. Stranke III., IV., V. in VI. okraja prejmejo vžigalice in milo na zelena nakazila za krompir v petek 29. t. m. in v soboto 30. t. m. pri Mühl-eisnu na Dunajski cesti. Določen je ta-le red: **III. okraj:** v petek 29. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 400, od 9. do 10. št. 401 do 800, od 10. do 11. št. 801 do konca. **IV. okraj:** v petek 29. t. m. popoldne od pol 2. do pol 3. št. 1 do 400, od pol 3. do pol 4. št. 401 do 800, od pol 4. do pol 5. št. 801 do 1200, od pol 5. do pol 6. št. 1201 do konca. **V. okraj:** v soboto 30. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 400, od 9. do 10. št. 401 do 800, od 10. do 11. št. 801 do konca. **VI. okraj:** v soboto popoldne od 2. do 3. št. 1 do 400, od 3. do 4. št. 401 do 800, od 4. do 5. št. 801 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 5 škatljic žveplenk in 2 kosa mila, kar stane 1 krono.

Izdajatelj in odgovorni urednik
Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Delavsko izobr. društvo „Svoboda“
razpisuje

mesto
tajnika.

Govorništva in organizacijskega dela sposobni imajo prednost. — Ponudbe na naslov: **Štefan Dražil**, Konz. društvo za Ljubljano in okolico, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Št. 1038/Pr.

Razpis.

Popolniti je 12 službenih mest za provizorne strežnike moškega spola v deželni blaznici na Studencu. To službo je spojena pravica do prostega stanovanja (brez družine), hrane, službene obleke in nagrade mesečno 60 K v prvem letu, 80 K v drugem letu. Po dveletnem zadovoljivem poskusnem službovanju in po prestatem strežniškem izpitu se bo kompetentnemu obklastvu predlagalo, da se provizorni strežniki stalno namestijo s primerno višjo plačo in s pravico do časovnega napredovanja in starostne preskrbe. V smislu službenih določil za provizorne strežnike prosilci ne smejo biti stari manj kot 25 in ne več kot 35 let. Prošnje, katerim je priložiti dokazilo telesne sposobnosti, rojstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo ter spričevalo o nravnosti kakor tudi izkaz o dosedanjem službovanju, je vlagati osebno pri vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani do 31. decembra 1918. Tam se dobivajo tudi podrobnejša pojasnila.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico
vabi svoje člane na

člansko zborovanje
ki bo

za okrožje Spod. in Zgor. Šiška
v petek, 29. novembra, ob 8. uri zvečer
pri Šternu, Planinska cesta

za okrožje Tržič na Gorenjskem
v nedeljo, 1. decembra, ob 3. uri popoldne
pri Pelarju v Tržiču.
Načelstvo. Nadzorstvo.

Iščeta se dva umna, zaupljiva
elektrikarja

zmožna vsakega dela v izpeljavah, inštalacijah kakor tudi v obratu (dvigala, motorji) pri telefonih in ključavničarskih delih. Stalna služba, dobra plača, stanovanje in prehrana na razpolago. Ponudbe naj se pošljejo na vodstvo elektrodne tovarne na Dobravi, Gor.

Miši, podgane, stenice, ščurki!

Izdelovane in razpošiljatev preizkušene radikalno učinkujočega uničevalnega sredstva, za katero vsak dan dohajajo zahvalna pisma. Za podgane in miši K 5; za ščurke K 5—; tinktura za stenice K 2, posebna močna tinktura K 5—, uničevalec moljev K 2; prašek proti mrčesu K 2— in K 4—; tinktura za človeške uši K 3; mazilo proti ušem pri živalih K 2; prašek za uši v obleki in perilu K 2; tinktura proti pasjim bolham K 1:50; prašek proti pernim ušem K 2; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničev. rastlin) K 3; Pošilja po povzetju: Zavod za pokončevanje mrčesa **M. Jünker, Zagreb 40, Petrinjska ulica 3, III.**

CROATIA zavarovalna zadruga
v Zagrebu

usoja si tem potom naznaniti, da ustanovi s 1. decembrom t. l. svoje **glavno zastopstvo**

za Kranjsko, Štajersko in Koroško s sedežem v Ljubljani, Stari trg 11. ter, da je vodstvo tega zastopstva poverila gospodu

Stanko Jesenko,

— trgovec z mešanim blagom na debelo v Ljubljani. —

Priporočuje g. Stanko Jesenko, kot našega glavnega zastopnika vsestranski pozornosti in podpori, beležimo

velespoštovanjem

CROATIA, zavarovalna zadruga v Zagrebu.

Z ozirom na poleg stoječo objavo, čast mi je javiti slavnemu občinstvu, da sem prevzel

glavno zastopstvo
našega jugoslovanskega zavarovalnega zavoda

CROATIA zavarovalna
zadruga:

ustanovljena leta 1884 v Zagrebu, ter prosim, da mi ono zaupanje, katero mi je doslej izkazovalo, blagovole ohraniti tudi v nadalje.

Velespoštovanjem

Stanko Jesenko, Ljubljana, Stari trg 11.